

Tor Hatlevoll

Kommuner och landsting anordnar 85 000 feriejobb

Kommunerna och landstingen planerar för att tillsammans erbjuda cirka 85 000 ungdomar feriejobb/praktikplatser sommaren 2015. Prognosen ligger lite över antalet platser som anordnades 2014, då cirka 80 000 ungdomar mellan 15 och 18 år fick möjlighet att arbeta några veckor under sommaren.

En enkät till landets samtliga kommuner, landsting och regioner visar att dessa i ökande grad uppfattar det som en viktig uppgift att se till att så många unga som möjligt får arbeta några veckor under sommarlovet. Enkäten har besvarats av 84 procent av kommunerna och 76 procent av landstingen/regionerna och ger en entydig bild.

Nästan samtliga kommuner anordnar feriejobb/praktik

Enkäten visar att i stort sett samtliga kommuner (98 procent) som svarat på enkäten kommer att ordna feriejobb/praktik för ungdomar. De flesta kommuner kommer att ha samma nivå på antalet platser som 2014 (59 procent), 22 procent kommer att öka antalet platser och 12 procent kommer att ha färre platser jämfört med 2014. Detta följer ganska väl de förändringar i de ekonomiska förutsättningarna för kommunernas arbetsmarknadsinsatser där 70 procent svarar att de har oförändrad budget jämfört med året innan, 20 procent har fått en ökning och i 9 procent av kommunerna har resurserna minskat.

Vart fjärde landsting/region ordnar feriejobb/feriepraktik

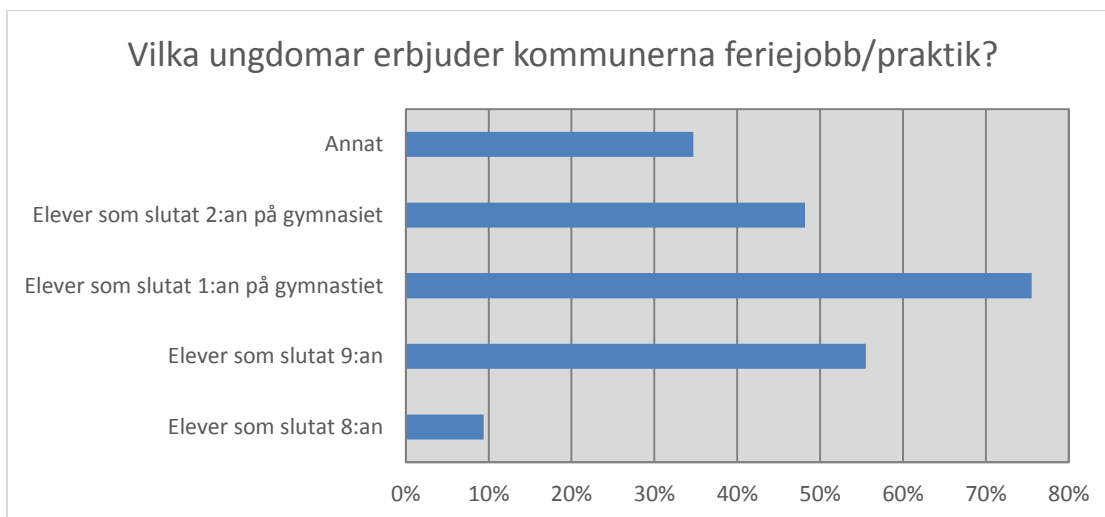
Arbetet med att erbjuda ungdomar feriejobb/praktik i landsting och regioner är inte lika omfattande som i kommunerna. Vart fjärde landsting/region kommer att erbjuda ungdomar möjligheter att arbeta under sommaren 2015, dock är antalet platser färre jämfört med kommunerna. I landstingen/regionerna planeras för cirka 3000 platser, vilket är i nivå med antalet platser 2014. 44 procent av landstingen/regionerna kommer att erbjuda lika många ungdomar feriejobb/praktik sommaren 2015, som sommaren 2014, 13 procent kommer att erbjuda fler platser och 6 procent kommer att erbjuda färre platser.

Även bland landstingen/regionerna har de flesta en oförändrad verksamhetsbudget för arbetsmarknadsverksamheterna jämfört med 2014 (63 procent), 13 procent har fått minskad budget och inte i något landsting/region har verksamhetsbudgeten ökat.

Vanligast att erbjuda ungdomar i gymnasieåldern

De flesta feriejobb/praktik som erbjuds är till ungdomar i åldern 15 – 18 år. Bland kommunerna är medelåldern lägre jämfört med i landsting/regioner där tyngdpunkten är bland ungdomar som avslutat årskurs 2. En anledning är att det är fler arbetsplatser inom landsting/regioner som har 18 årsgräns.

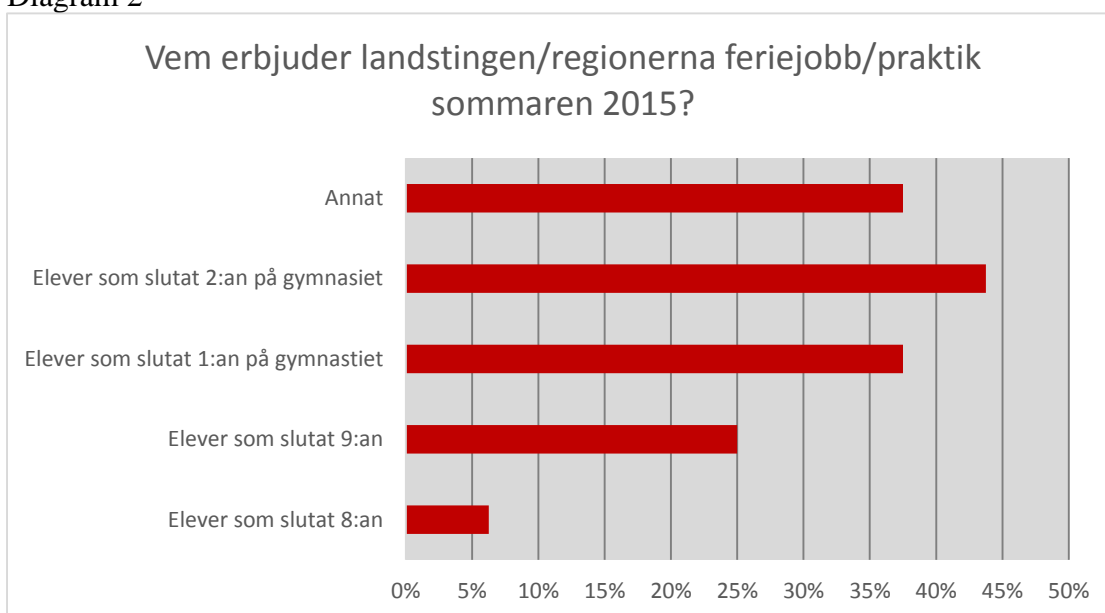
Diagram 1

Kommunerna vänder sig framför allt till ungdomar som ska börja eller går på gymnasiet. Några kommuner vänder sig även till ungdomar som gått ut årskurs åtta, samt att det finns de som vänder sig till ungdomar som avslutat årskurs 3 i gymnasiet.

Bilden av vilka de kommunala platserna vänder sig till skiljer sig marginellt från de senaste åren.

Diagram 2

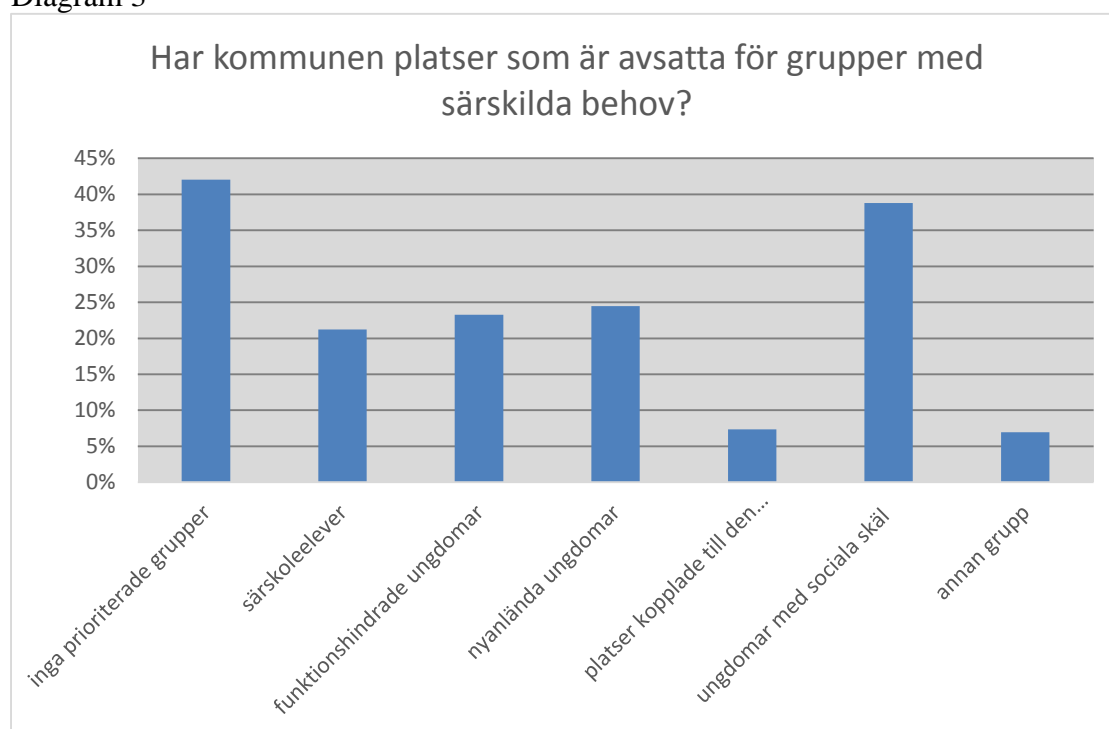

Även bilden av vilka landstingen/regionerna erbjuder feriejobb/praktik är bestående över åren. Det är lite vanligare bland landstingen/regionerna att erbjuda även de ungdomar som avslutat årskurs 3 ett feriejobb/plats.

Prioriterade grupper

Kategorin ”Annat” i diagram 2 är stor både bland kommuner och landsting/regioner. Den består framför allt av platser som avsätts för grupper som anses ha stort behov av ett feriejobb/praktik och som ska prioriteras framför andra grupper.

Diagram 3

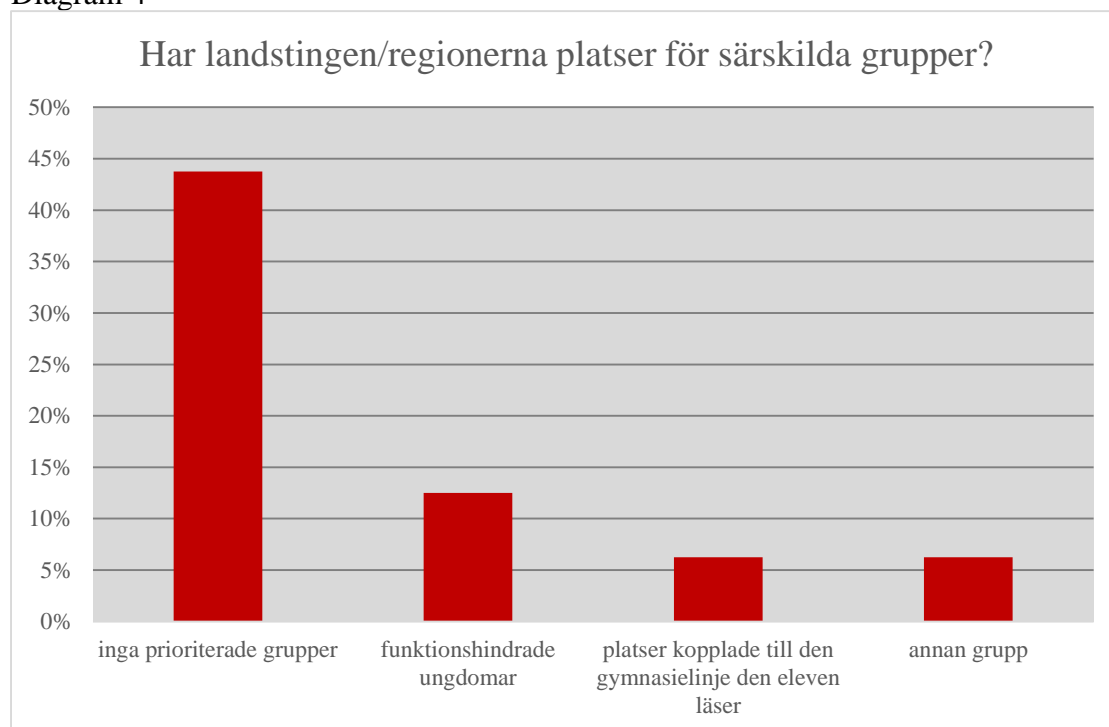

Drygt 4 av 10 kommuner prioriterar inte någon grupp förutom de som generellt ingår i målgruppen. Det är små förändringar i vilka grupper samt i vilken utsträckning som de prioriteras. Många kommuner erbjuder samtliga i en åldersgrupp ett feriejobb/feriepraktik, vilket innebär att de inte har några prioriterade grupper utöver de som redan erbjuds en plats.

Det är en lika stor andel av landstingen/regionerna som uppger att de inte har någon särskild prioriterad grupper. Av de som har platser avsatta för särskilda grupper, är det framför allt ungdomar med någon funktionsnedsättning som prioriteras.

Andel landsting/regioner som använder feriejobben som ett verktyg att möta framtida medarbetare genom att vända sig till relevanta yrkesprogram, är på samma nivå som i kommunerna.

Diagram 4

Strategi med feriejobb/praktik

Två tredjedelar av kommuner, landsting och regioner uppger att de har en strategi med feriejobben och endast 3 procent av kommunerna och 6 procent av landstingen/regionerna uppger att de inte har någon strategi med feriejobb/praktik. Diagram 3 och 4 visar att det är få kommuner som kopplar ihop feriejobb med gymnasieprogram, dock är det många som använder feriejobben för att marknadsföra kommunala jobb och kommunen som arbetsgivare.

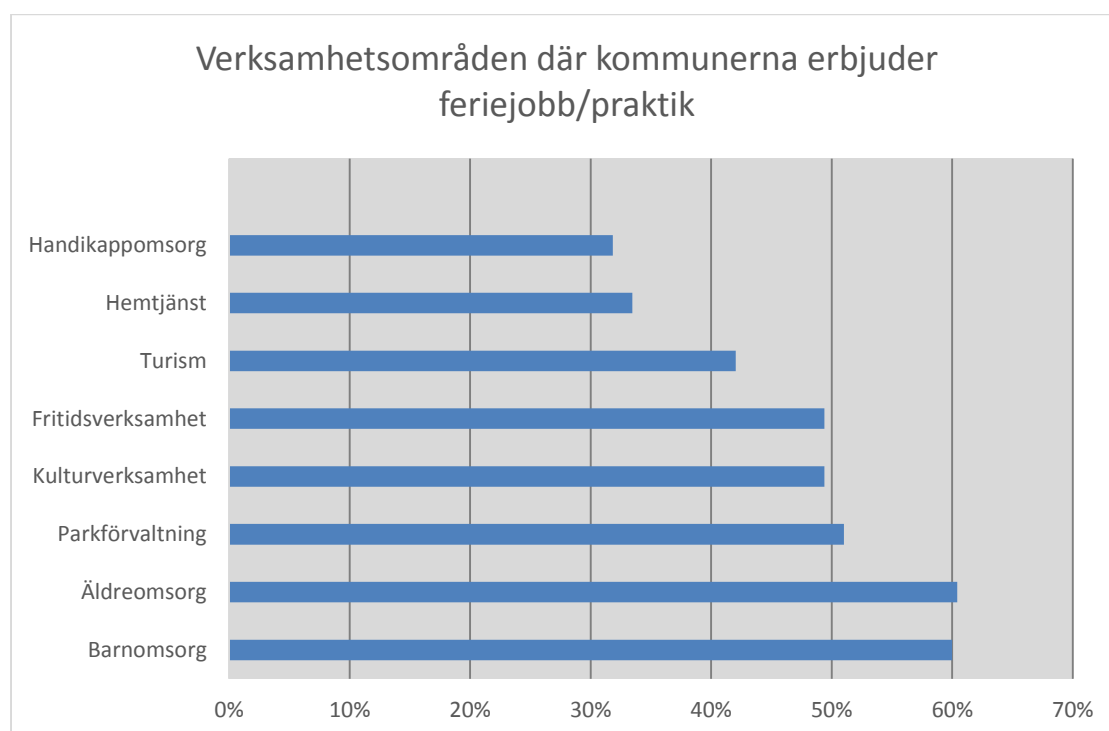
Många kommuner och landsting/regioner uppger att en viktig del av arbetet med feriejobben/praktiken är att låta unga pröva på vård- och omsorgsyrtena. I många kommuner står dessa sektorer inför stora pensionsavgångar och därmed rekryteringar. Att låta ungdomar pröva på att arbeta inom vård och omsorg kommer förhoppningsvis bidra till att många fler ser en framtid inom dessa sektorer. Det finns exempel på kommuner som betalar en något högre lön till de ungdomar som arbetar inom äldreomsorgen för att locka fler att pröva på att jobba med äldre.

Ett sätt att möta de framtida rekryteringsbehoven är att arbeta för att locka fler män till vård- och omsorgssektorn. 22 procent av kommunerna och hälften av landstingen/regionerna uppger att de arbetar aktivt med att erbjuda killar feriejobb inom kvinnodominerade yrken och vice versa.

Äldre- och barnomsorg vanligaste feriejobbet/feriepraktiken inom kommuner

Kommuner har många olika verksamheter vilket ger stora möjligheter att erbjuda många olika feriejobb/praktikplatser. Vanligast är att erbjuda platser inom äldre- och barnomsorg, men variationen är stor och det finns många kommuner som tänker otraditionellt när de tar fram feriejobb/praktikplatser inför sommaren.

Diagram 5

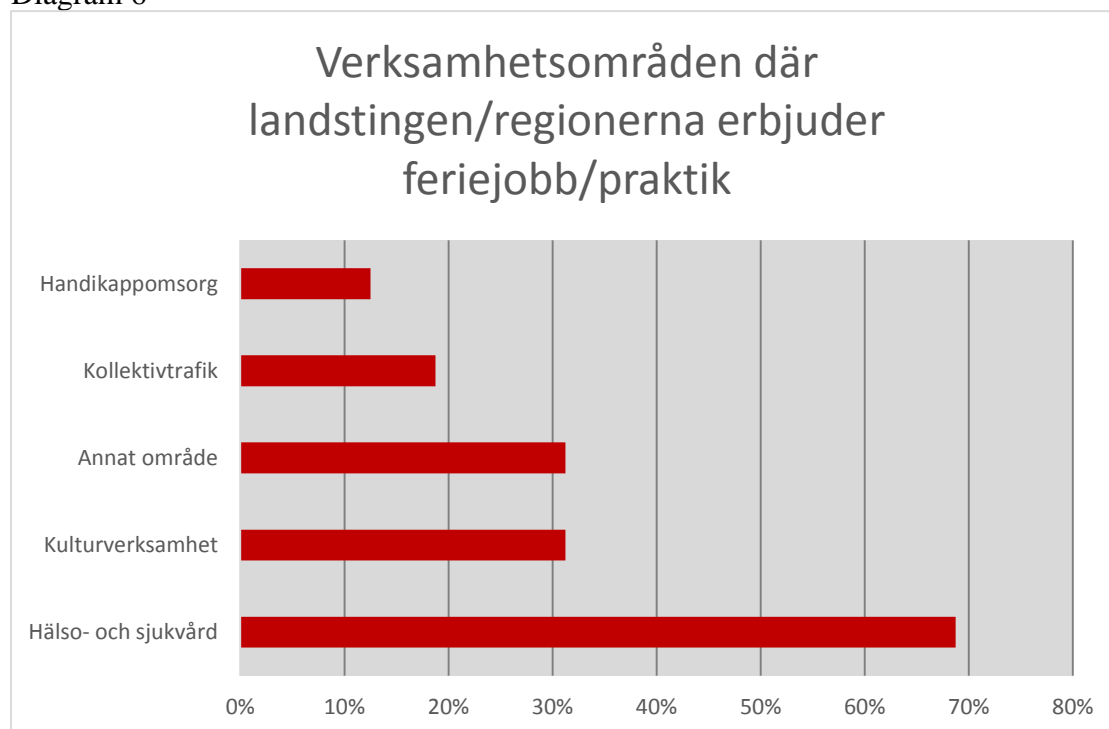
Utöver kommunens stora verksamheter finns det exempel på kommuner där unga får arbeta inom näringslivsutveckling, stadsplanering, hälso- och miljöskydd eller räddningstjänst.

Det finns även kommuner som arbetar med att låta ungdomar försöka prova att starta egna företag, där de med hjälp av handledare och mentorer (ibland från näringslivet) startar och driver ett företag under sommarlovet.

Hälso- och sjukvård vanligaste feriejobbet/feriepraktiken inom landsting och regioner

Två tredjedelar av alla landsting/regioner erbjuder feriejobb/praktik inom hälso- och sjukvården. Närmare en tredjedel erbjuder även platser inom kultursektorn, andra sektorer som nämns är vaktmästeri och fastighetsskötsel, administration och teknik och IT.

Diagram 6

Avslutande kommentarer

Utvecklingen i kommuner, landsting och regioner av arbetet med att erbjuda ungdomar feriejobb/feriepraktik har pågått sedan millennieskiftet. Från att ha varit en liten kompletterande del av arbetet med ungdomar, är det 2015 en stor del av arbetet med att få ungdomar att komma in på arbetsmarknaden.

Fler verksamheter tar idag mot ungdomar och många kommuner, landsting och regioner ser feriejobben som en viktig del av sin framtida rekrytering. Att visa att man är en attraktiv arbetsgivare och där det finns många olika yrken och uppgifter har blivit en del av arbetet med att marknadsföra sig mot ungdomar.

Om det dessutom blir vanligare att koppla ihop feriejobben med gymnasieskolans olika yrkesutbildningar, kommer även kopplingen mellan skola och arbetsliv att bli lite tydligare. Detta kan även spridas till andra branscher utanför kommunerna och landstingen/regionerna, vilket skulle kunna ge ännu fler ungdomar möjlighet till feriejobb/feriepraktik under sommaren.

Studier gjorda av SKL visar att ungdomar som har arbetat någon gång under studietiden har större chans att etablera sig på arbetsmarknaden efter avslutade gymnasiestudier. En studie genomförd av IFAU visar dessutom att om sommar- eller extrajobbet är inom samma bransch som inriktningen på studierna, ökar chanserna till jobb än mer.